

FOKUS

SPRÅKLYDSANGER MED OPPGAVER

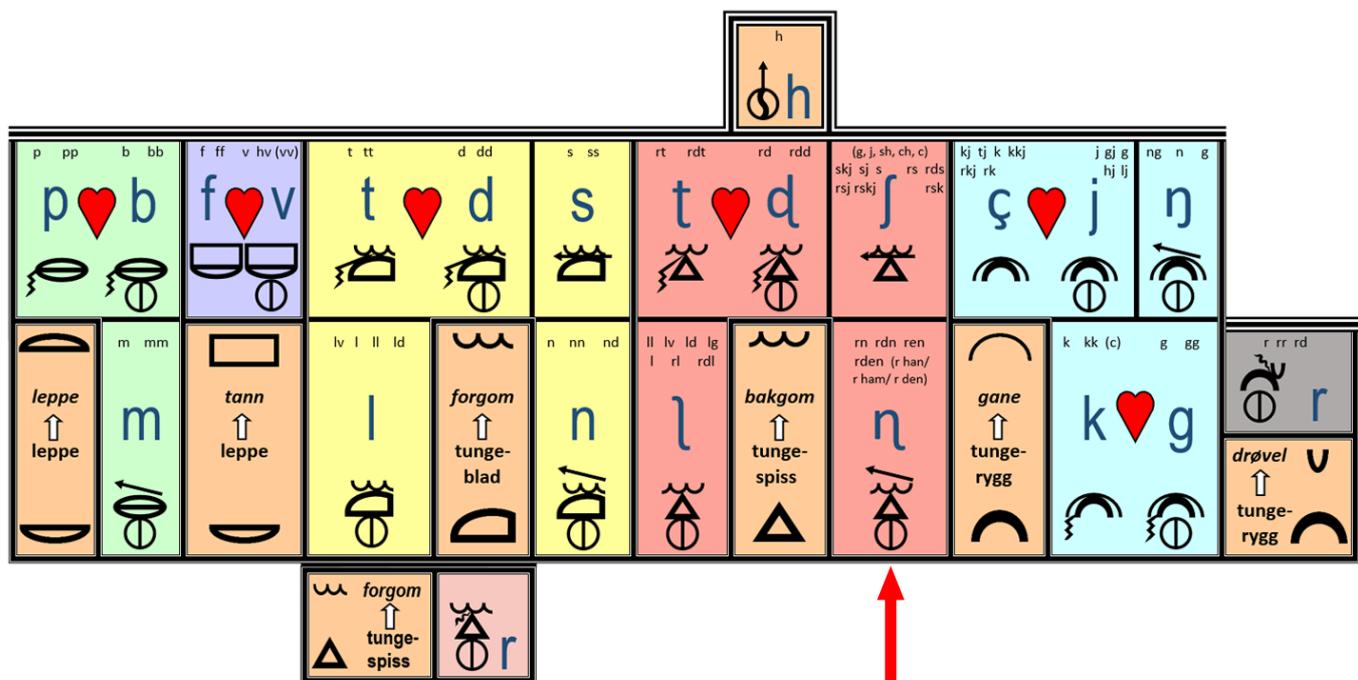
FOKUS B BOKSTAVLØSE LYDER

LESEKURS B STAVSKRIFT

η-lyd med RN og RDN

Toril Karstad

Rosa leilighet: Bakgomlyder, η med rn og rdn

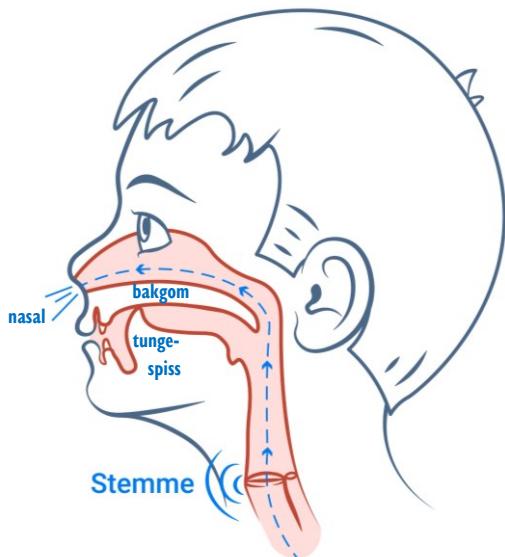

I østlandske, trønderske og nordnorske dialekter sier vi vanligvis ikke r-lyden + n-lyden etter hverandre. R+N blir en ny språklyd, /ŋ/ – som er en tungespiss–bakgom-lyd. Vi presser tungespissen opp mot bakgommen, så luftveien ut av munnen stenges. Lufta kommer ut gjennom nesa. Vi bruker stemmen. Vi kan si at R-en blir stump, og at n-lyden plasseres *lenger* bak. På samme måte er lydskrifttegnet som en n – men *lengre*: η .

r | n

Ta bort r-lyden, brett tungespissen bakover:

ŋ

Strek under stum bokstav = minus lyd

Forsidebildet er tegnet av Melissa Adéle Popkema.

Fokus er delvis utviklet ved hjelp av Extra-midler. Digitalisering av Fokus talesymbolfont og bilder av artikulasjon er lagd for TKKL av Øyvind Martinsen med midler fra stiftelsen Dam.

Fokus digital læringsressurs (fokus.no) har flere hefter og digitale oppgaver.

η med rn og rdn

η-lyd med rn-vers: sang nr. 38

Tekst og melodi: Toril Karstad, komp og opptak: Øyvind Åge Berg, vokal: Hanna Elisabeth Johansen 9. kl., sørlandsinnspilling: Ingvild Blystad, illustrasjoner: Lydia Madeleine Popkema 7. kl.

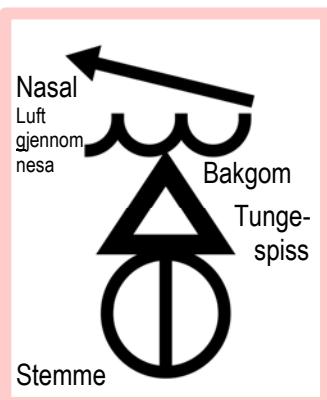
Vesle Arne
og hans fetter, Bjarne,
kom med korn til kuene med horn.
Melka fra kyrne
skulle Bjarnhild syrne.
Stakkars Stjerne hadde fått en torn.

«Bruk nå hjernen!
Lys litt med lanternen!
Prøv å fjerne tornen!» ropte Bjørn.
«Løp til et hjørne
hvis det skulle tørne
helt for stakkars Stjerne, kjære børn!»

Med litt «turning»
fikk de tatt på smurning.
Stjerne ville gjerne stå i fred.
Barna fikk fjerne
tornen, akk, men klærne,
de ble umoderne. Sånn var det!

Talesymbol:

Oppgave 1: Lytt til opptaket, og prøv å lære sangen.

Oppgave 2: Se på språklydhuset, og finn η.
Si η og kjenn etter uttalen.
Forklar for noen hvordan du lager lyden med taleorganene.

Oppgave 3: Sett ring rundt alle rn i sangen, og si η.

Oppgave 4: Les sangteksten.

Strek under stum bokstav = minus lyd

Oppgave 5: Finn lyden n skrevet med symbolet rn.

Si lyden mens du tegner ring rundt symbolet (bokstavgruppa).
Tell opp til slutt hvis du har lyst.

bgreifædrnauvmrntupaupøeiubytpaumrneivdejæjfvrni
spgrnaudigævmrntuytpaufeirnstpauiæjfvrnspgaudjgtri
inkvdauvrnkøfeiøubrndvevjæjfvrnspgaudgtynvkrntupi
auprnlkøubystpdrnspgyaurnbgråkveyirntuøpirnubyisrn
aujærnågmernvdiejfvhrnspgaujdtyaubgråkvrtupaplk
øfeirnbygmejæjfvhautgråkdaurnmrntuvpaustpæfvhrns
prngauyøeifædauveimrntupauøubyrnstpauvrndeiaejejfej
vrnaubgrärnkveyifædrnmrntupaurnkrnjeiøubystpaurn
æågrnqvdkhglåkæurnlbæåytstnbmvsfhpejpgclwmrnoj

Jeg fant _____ stykker.

John James Audubon, Rawpixel.com

Oppgave 6a: Skriv n-ord med symbolet rn.

korn

horn

garn

torn

bjørn

turne

Oppgave 6b: Skriv n-ord med symbolet rn.

ørn

tåm

klærne

barn

tærne

tornado

Oppgave 6c: Skriv n-ord med symbolet rn.

klørne

tørne

trærne

syrne

gærne

hjørne

Oppgave 6d: Skriv n-ord med symbolet rn og e som vikar for æ.

jern

kvern

fjern

fjerne

verne

ei terne

Oppgave 7a: Skriv n-ord med symbolet rn i stavskrift.

korn

horn

garn

torn

bjørn

turne

Oppgave 7b: Skriv n-ord med symbolet rn i stavskrift.

ørn

tårn

klarne

vavn

terne

tornado

Oppgave 7c: Skriv ŋ-ord med symbolet rn i stavskrift.

klørne

tørne

trærne

syrne

gærne

hjørne

Oppgave 7d: Skriv ŋ-ord med symbolet rn og e-vikar for æ i stavskrift.

jern

kvern

fjern

fjerne

verne

ei terne

Oppgave 8: Del opp i stavelsesbuer og tell språklyder i η-lyd med rn-vers.

- Sett prikk under alle vokaler. Hver prikk markerer en stavelse.
- Tegn stavelsesbuer under hvert ord.
- Skriv antall språklyder, rett over hvert ord. Eksempler: Ordet Arne har 4 bokstaver, men bare 3 språklyder, for rn er én lyd. Ordet stakkars har 8 bokstaver, men bare 6 språklyder, for kk er dobbel konsonant med bare én lyd, og rs er én lyd.

Vesle Arne og hans fetter,
Bjarne, kom med korn til kuene
med horn. Melka fra kyrne
skulle Bjarnhild syrne.
Stakkars Stjerne hadde fått en
torn. «Bruk nå hjernen!
Lys litt med lanternen! Prøv å
fjerne tornen!» ropte Bjørn.
«Løp til et hjørne hvis det
skulle tørne helt for stakkars
Stjerne, kjære børn!» Med litt
«turning» fikk de tatt på
smurning. Stjerne ville gjerne
stå i fred.
Barna fikk
fjerne tornen,
akk, men
klærne, de ble
umoderne.
Sånn var det!

Øyvind Martinsen © Fokus

Oppgave 9a: Les ord med rn og lang vokal, og legg bokstavkort.

1

barn
turn
horn
garn
torn
korn
gærne
tårn

Camille Gravis, Rawpixel.com, CC0

2

mørne
bjørn
surne
syrne
tærne
tørne
urne
ørn

Emil Hanken, 7.kl.

3

trærne
knærne
klærne
uvørne
klørne
barnål
hjørne
tornado

Rawpixel.com, CC0

4 E-vikar!!!

gjerne
jern
lanterne
verne
fjerne
kværn
stjerne
terne

John J. Audubon, Rawpixel.com

Oppgave 9b: Les ord med rn og lang vokal, og legg bokstavkort.

1 E-vikar!!!

fjernsyn
fjernstyrт
vernesko
vernefarge
kaffekv rn

2 E-vikar!!!

jernvare
jernvilje
jernverk
jernbane
jernspurv

von Wright Brothers, Rawpixel.com

3 O-vikar!!!

fornye
fornyelse
fornærme
fornærmelse
fornærmet

4 O-vikar!!!

fornavn
fornuft
fornekte
fornøyd
fornøyelse

Helga Irene Karstad, 2.kl.

Oppgave 10: Fullf r fortellingen.

Ta en titt på bilde 1, side 3. Les innledningen på historien, og fullf r fortellingen. Velg ut minst fire ord fra oppgave 9, og flett dem inn i historien. Lag overskrift.

Arne og Bjarne er igjen på besøk hos Bjarnhild. De hjelper henne med   stelle kuene. Bjarnhild har melket kuene og må skynde seg   t mm  melka i melkebeholderen, så den ikke skal surne. Hun ber barna gå inn i fjøset og f rne kum kk fra b sene. Men de må passe på kl rne og v re forsiktige i båsen til Stjerne, for hun kan gærne stange med hornene. Barna lover   passe seg, tar med seg en jernspade og ei jernrive og lister seg på t rne inn i fjøset. I det samme setter kuene i   raute og lage et forferdelig spetakk l. Men barna er erf rne og våger seg inn likevel.

Strek under stum bokstav = minus lyd, feit e har æ-lyd, feit o har  -lyd.

Lysegr  ord er veldig vanlige, mørkegrå ord er vanlige.

Oppgave 11: Klipp ut en setning, del opp i ord og pusle. Klipp i bokstaver og pusle sammen. Skriv teksten på konvolutt, og putt brikkene i konvolutten.

Vesle Arne
og hans fetter,
Bjarne, kom med
korn til kuene
med horn.
Melka fra
kyrne skulle
Bjarnhild syrne.
Stakkars Stjerne
hadde fått
en torn.

Josefine Krause 4.kl & Heather Karstad

Josefine Grace Krause, 4.kl & Alida Karstad, 2.kl

James Marion Shull, Rawpixel.com

«Bruk nå hjernen!
Lys litt med
lanternen!
Prøv å fjerne
tornen!»

ropte Bjørn.

«Løp til et hjørne
hvis det skulle
tørne helt for
stakkars Stjerne,
kjære børn!»

Med litt «turning»
fikk de tatt på
smurning.

Stjerne ville
gjerne stå i fred.
Barna fikk fjerne
tornen, akk,
men klærne,
de ble umoderne.

Sånn var det!

William Wallace Denslow, Wikimedia Commons

Oppgave 12: Skriv n-lyd med rn-verset med løkkeskrift. Se etter forskriften.

Vesle Arne
og hans fetter, Bjarne,
kom med korn til kuene med horn.
Melka fra kyrne
skulle Bjarnhild syrne.
Stakkars Stjerne hadde fått en torn.

«Bruk nå hjernen!
Lys litt med lanternen!
Prøv å fjerne tornen!» røpte Bjørn.
«Løp til et hjørne
hvis det skulle tørne
helt for stakkars Stjerne, kjære børn!»

Med litt «turning»
fikk de tatt på smurning.
Stjerne ville gjerne stå i fred.
Barna fikk fjerne
tornen, akk, men klærne,
de ble umoderne. Sånn var det!

Oppgave 13: Løs rebusen. Bytt ut talesymboler og store bokstaver med små bokstaver. Les setningen.

NB: To ruter under talesymbolet betyr dobbel konsonant. Dobbel rute betyr bokstavgruppe.
Alle setninger og navn skal starte med stor bokstav. Sett riktig tegn til slutt.

1

A	Ø	E	D	I	Ø	O	Ø	E	Ø	I	Ø	A	Ø	E	.

2 Å-lyd

Æ-lyd

Å-lyd Stum G

E	Ø	A	Ø	Å	Ø	Ø	,	E	Ø	E	O	G	Ø	Ø	Ø	.
E							,	e			o	g				

3

Å-lyd Stum G

Stum T

Ø	U	Ø	I	Ø	Ø	Æ	Ø	E	O	G	Ø	Å	Ø	E	T	.
									o	g				t		

4

Å-lyd

Æ-lyd

Ø	I	Ø	D	O	Ø	A	D	Ø	E	Ø	Ø	Ø	A	Ø	E	.
				o					e							

5

Å-lyd Stum G

Ø	A	Ø	A	D	A	Ø	U	D	Ø	Ø	E	O	G	Ø	Æ	Ø	E	.
											o	g						

6

Æ-lyd

Å-lyd Stum G

Æ-lyd

C	D	E	Ø	A	O	G	U	Ø	A	D	A	Ø	A	D	Ø	E	Ø	.
		e			o	g										e		

Strek under stum bokstav = minus lyd, feit O har å-lyd, feit E har æ-lyd.

Oppgave 14: Fyll inn det som mangler i verset, uten å se etter teksten.

Vesle Arne og hans fetter,

Bj_____ kom med

k_____ til kuene med h_____.

Melka fra k_____ skulle

_____ hild s_____.

Stakkars S_____ hadde

fått en t_____. «Bruk nå

hje_____! Lys litt med

lan_____! Prøv å fje_____

t_____!» ropte B_____.

«Løp til et hj_____ hvis det

skulle t_____ helt for stakkars

S_____, kjære b_____!»

Med litt «t_____ng» fikk de
tatt på s_____ng. Stje_____
ville gj_____ stå i fred.

B_____ fikk f_____
t_____, akk, men
k_____, de ble
u_____. Sånn var det!

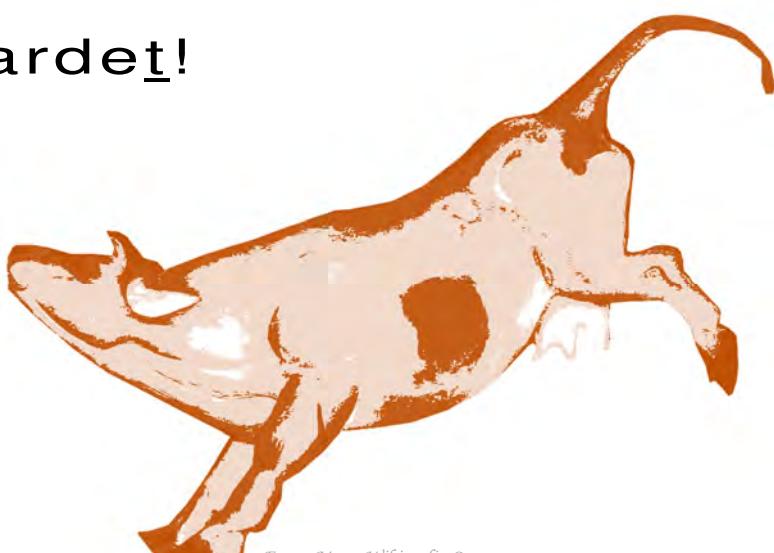
Franz Marc, Wikimedia Commons

Oppgave 15: Del sangteksten i ord med loddrette linjer.

Vesle|Arne|og|hansfetterBjarne
kommedkorntilkuenememedhorn.
MelkafrakyrneskulleBjarnhildsyrne.
StakkarsStjernehaddefåttentorn.

Bruknå!
Lyslittmedlanternen!
PrøvåfjernetornenropteBjørn.
Løptilethjørnehvisdeteskulletørne
heltforstakkarsStjernekjærebørn.

Medlittturningfikkdetattpåsmurning.
Stjernevillegjerneståifred.
Barnafikkfjernetornen.
Akkmenklærnedebbleumoderne.
Sånnvardet!

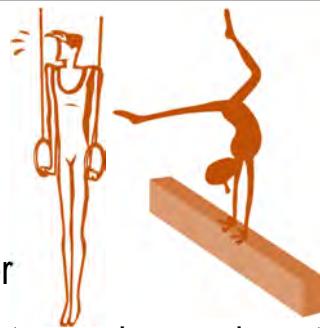

Franz Marc. Wikimedia Commons

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD

Oppgave 16: Les rim med η-lyd med symbolet rn.

Bjørnulf rimer: urner – surner – turner

Åsbjørn rimer: uvørne – mørne – tørne – hjørne

Kornelius rimer: tornene – hornene – kornene

Sigbjørn rimer: ørner – bjørner – hjørner – tørner – mørner

Arne rimer: tærne – trærne – knærne – klærne – konsernet – moderne – jernet

Ørnulf rimer: gærne – gjørne – fjerne – verne – hjerne – stjerne – lanterne

Arnhild rimer: autovern – konsern – vaffeljern – fjern – strykejern – kaffekvern

Vebjørn rimer: lanterna – stjerna – terna – fjerna – Erna – vaffeljerna – kverna

John James Audubon, Rawpixel.com

Oppgave 17: Del rimramsene i ord med loddrette linjer.

Bjørnulf rimer tornene hornene kornene

Kornelius rimer urner surner turner

Åsbjørn rimer mørne tørne hjørne uvørne

Ørnulf rimer gærne negjørne fjerne verne hjerne nestjørne

Vebjørn rimer ternastjerna lanterna afjernakvern a jernajerna

Arnhild rimer vernstrykejern kvernkonsernvaffeljernfjern

Arne rimer moderne netjern e knærne klærne

Sigbjørn rimer ørner hjørner tørner mørner bjørner

John James Audubon, Rawpixel.com

Elizabeth Gould, Rawpixel.com

John Woodhouse Audubon, Rawpixel.com

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD, FEIT E HAR Æ-LYD.

Oppgave 18: Les enkle ord med rn, rt og diftonger.

1

korn
vei
øy
pai
gaupe
horn
tau
øye
taus
hai
durte
kai
ørner
vaie
hei
gøy
flau
fort
bøye
syrne
saus
kaie
sei
høy
skau
bein
beise
starte
skai
stjerne

2

feil
kart
leir
høye
maur
torn
røy
snau
bort
mjau
løy
hjernen
peis
tøy
hauk
kort
tøy
taisilke
meis
køye
klærne
reis
servlet
fjerne
bauta
nøye
raute
seil
møye
førti

3

sorter
feit
bjørn
søye
pauke
føye
veik
dyrt
tøyle
feig
hjørne
tøys
en vert
øyne
pause
fauna
støye
peil
bøyle
tørne
furte
veie
lanterne
røyne
støy
støyen
søyle
feile
terte
føyde

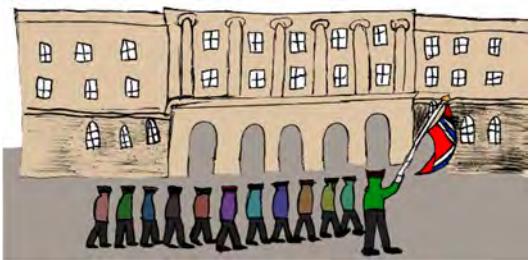
4

bøyde
turne
teina
seile
drøy
sau
myrte
seier
hjørne
sløyfe
sløyd
bleie
flause
en rein
hørt
arbeid
moderne
drøye
steil
steile
fløy
meiser
røysa
gjerne
brøyte
meisen
vært
laus
fløyel
barn

Til pedagogen: Ramsene kan leses på skolen eller hjemme, som repetert lesing. Man kan ha ei ramse per dag. De kan også benyttes sammen med bokstav-/bokstavgruppekort. Ved undervisning individuelt og i grupper kan lærer diktere fra ramsene, og elevene skriver ordene med bokstavkort. Ved få elever kan man gi barna ulike ord i eget tempo, noe som hindrer sammenligning og øker effektiviteten. I hel klasse med stasjonsundervisning kan barna på bokstaveskestasjonen diktere hverandre ord to og to eller tre og tre. Etter for eksempel fem ord bytter man rolle, så alle får skrevet. Eleven som dikterer, farger ordet han har diktert, med lys farge eller krysser av. Slik vet gruppa hvor langt de er kommet til neste økt. Ved stum bokstav sier den som dikterer, fra på forhånd.

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD, FEIT E HAR Æ-LYD.

Oppgave 19: Lær om forfatteren Bjørnstjerne Bjørnson.

Christoffer Ian Goldie, 4.kl. & Victoria Auestad, 7.kl.

Forfatteren Bjørnstjerne Bjørnson startet barnetoget på syttende mai i 1870. Det er over 150 år siden. Toget var bare for gutter.

Guttene ropte «hurra for Norge» og viftet med

flaggene sine. Året 2010 var «Bjørnson-år». Vi markerte at Bjørnstjerne Bjørnson døde for hundre år siden. Se bildet Marianne i tredjeklasse har malt!

Marianne Korssjøen, 3.kl

Bjørnstjerne Bjørnson var en berømt forfatter. Han skrev dikt, skuespill, noveller og romaner. Noveller er korte historier, mens romaner er ei hel bok. Bjørnson var en stor taler. Han talte ofte mot ondskap og urett. Bjørnsongs motto var: «Ett menneskes sak er vår alles sak.» Det betyr at vi må bry oss når andre har det vondt og

vansklig.

Bjørnstjerne Bjørnson lagde barnedikt, som «Og reven lå under birkerot» og «Fola, fola blakken». Andre har lagd melodi til diktene. Bjørnson skrev også teksten til nasjonalsangen vår «Ja, vi elsker dette landet». Kan du noen av disse tekstene?

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD,
FEIT E HAR Æ-LYD, FEIT EG/EI HAR EI-LYD OG FEIT Y HAR Ø-LYD.

Ekstraoppg. 1: Les n-ord med RN i substantiv, bestemt form, flertall.

innbyggerne: bergenserne estlenderne latvierne irlenderne belgierne tyskerne sveitserne østerrikerne bulgarerne italienerne albanerne grekerne atenerne kreterne portugiserne afrikanerne libyerne egypterne nigerianerne etiopierne somalierne russerne usbekerne armenerne tyrkerne syrerne israelerne palestinerne araberne irakerne iranerne pakistanerne inderne koreanerne japanerne	indonesierne australierne amerikanerne meksiske kubanerne peruanerne brasilianske argentinerne indianerne sigøynerne romerne lederne malerne lærerne seilerne dykkerne fadderne tiggerne spinnerne veverne hopperne stuperne joggerne klatrerne mesterne bakerne feierne rytterne fekterne slakterne avløserne vekterne røverne bokserne svømmerne sprinterne	vinnerne taperne skredderne kunstnerne politikerne velgerne arbeiderne pleierne jegerne tjenere haikerne deltakerne fiskerne løperne musikerne strykerne blåserne turgårerne bærerne tømrerne bryterne flyverne dikterne gjeterne fiskerne klokkerne speiderne kremmerne selgerne padlerne surferne murerne snekkerne roerne forfatterne polfarerne	båtførerne togførerne trikkeførerne bilførerne bussførerne heisførerne kranførerne lastebilførerne helikopterførerne jernstøperne apotekerne skomakerne bråkmakerne gårdbrukerne salmakerne månefarerne fjøsrøkterne uteliggerne glassblåserne forræderne husbyggerne dommerne fredsskapere fredsmeglere forhandlere tryllekunstnerne bokhandlerne pianostemmerne trommeslagere vinduspusserne bærplukkerne genserne fryserne trålerne traverne beverne
---	--	--	--

NB: Nesten alle ordene i ramsene er betegnelser på mennesker. Bare de 5-6 siste er ting eller dyr.

Feit o har å-lyd, feit e har æ-lyd, feit æ har e-lyd, feit u har o-lyd.

Ekstraoppgave 2: Bøy substantivene i η-lyd med rn-verset.

<i>Ubestemt form entall (en, ei, et)</i>	<i>Bestemt form entall (den, det)</i>	<i>Ubestemt form flertall (flere)</i>	<i>Bestemt form flertall (de)</i>
		korn	
			kuene
		horn	
	melka	-----	-----
-----	-----		kyrne
	hjernen		
	lanternen		
	tornen		
et hjørne			
litt turning		-----	-----
smurning		-----	-----
		barna	
-----	-----		klærne

Ekstraoppgave 3: Bøy verbene i η-lyd med rn-verset.

Å skje	Det skjer nå	Det skjedde	Det har skjedd	Det hadde skjedd
<i>Infinitiv</i>	<i>Presens</i>	<i>Preteritum</i>	<i>Perfektum</i>	<i>Preteritum perfektum</i>
		kom		
		skulle		
(å) syrne				
				hadde fått
å bruke				
å lyse				
å prøve				
å fjerne				
	ropte			
å løpe				
å skulle				
(å) tørne				
	fikk			
		tatt		
	ville			
(å) stå				
	ble			

NB: Ordene MELK, TURNING og SMURNING kan ikke bøyes i flertall. Vi kan ikke si flere melker eller flere turninger eller smurninger. Vi må isteden snakke om antall kopper/ porsjoner eller mengde med melk (for eksempel en liter). Ordene KYR og KLÆR er flertallsord, de kan ikke stå i entall. Da må vi heller si ei ku eller et klesplagg. NB: Ordene BRUK/ LYS/PRØV/LØP står i imperativ (bydeform) i verset: Men her skal du bare bøye ordene i de 5 oppgitte formene.

Ekstraoppgave 4: Les vanskeligere ord med rn, rt og diftonger.

1

barnål
fornøyd
reisverk
kaianlegg
søylene
værtskap
seiersrop
hårnål
støyende
vaiende
sveitsisk
reinlav
maurbitt
reisevant
torner
reisebyrå
høyfjell
vertskap
meisunge
høyлаве
skinndaud
høyrygget
vårnatt
fortida
seilas
peisblåser
fornøyelse
maurbille
peiskrok
bortgjempt
reinjakt
hårbøyle
tornado
laurbærblad

2

blåveis
turnere
fortelle
haugen
trøstereir
høyvokst
røyskatt
hønsebein
reinlender
undertrøye
fortelleren
turnerne
reisetid
meieri
reinsdyr
haiene
reinbukk
høyrostet
gjerne
høyonn
seikaker
overkøya
langeleik
høytidelig
peishylle
seilduk
fartøy
høyrevridd
hjernen
seirende
høysnue
breiskuldret
bortover
moderne

3

brøytbil
høydehopp
fjernstyrт
hauken
fortøye
reinflokk
høyttaler
nøysom
speilegg
konsern
høyskole
sveitser
reinkalv
artister
reisende
peiskosen
høysommer
øyenbryn
tornado
steinrøys
skauhogst
feiekost
reiserute
bortføre
haifinne
høydedrag
morn
fløyte
seilbåt
reiselyst
høyrehendt
sveitserost
fornuft
feiltrinn

4

møysommelig
bleiene
maursyre
artige
fornavn
fløyelsgrøt
høyvann
reiseleder
maidag
fornærmet
skulderreim
kaiområde
fornye
maurtue
seiltur
veiskilt
fortauskant
fornuftig
høydeskrek
maurpinnsvin
øyenvipper
fornye
reisemål
peispuster
bortkommen
høydehopper
haugevis
høyteser
fornøyelse
takhøyde
fornyelse
bortforklare
nøyaktighet
fornærmede

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD, FEIT O HAR Å-LYD, FEIT E HAR Æ-LYD, FEIT G HAR K-LYD. Pierre-Joseph Redouté Rawpixel

Ekstraoppgave 5: Finn lyden η skrevet med symbolet rdn.

Si lyden mens du tegner ring rundt symbolet (bokstavgruppa).

Tell opp til slutt hvis du har lyst.

bgreifædrdnauvmrdntupaupøeiubytpaumrdneivdejæ
jfvrhndspgrdnaudgævmrdntuypiaufeicrdnstpauæjfrdn
vhspgaudgtrdnkvdauvrdnkjøfeiøubrdndvevjæjfvrhndns
pgaudgtynvkrdntupauprdnlkøubystpdrdnspxgyaurdnbg
råkvyeirdntuiøpirdnubysrdnaujærdnågmerdnvdiejfihu
rdnspgaudtyaubgråkvrndlupauplkøfeirdnbygmejæjfvt
haubgråkdaurdnmrdntuvpaustpæfvhrdnspxrdngauyøf
eifædauveimrdntupauøubyrdnstpauvrdndeiaejfevrdn
jaubgrårdnkvyEIFædrdnwqimrdntupauplkrdneiøurjrdnt
paurdnæågrdnvdiejpglrdnoedaubygræiknhmgvøæledl

Jeg fant _____ stykker.

Ekstraoppgave 6: Skriv n-ord med symbolet rdn (stum d mellom r og n).

hardnakket

å hardne

jordnøtt

fjordnavn

fjordnisse

ordnett

bordnagle

nordnorsk

Nord-Norge

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD

Ekstraoppgave 7: Skriv n-ord med symbolet rdn i løkkeskrift.

Nord-Norge

nordnorsk

hardnakket

å hardne

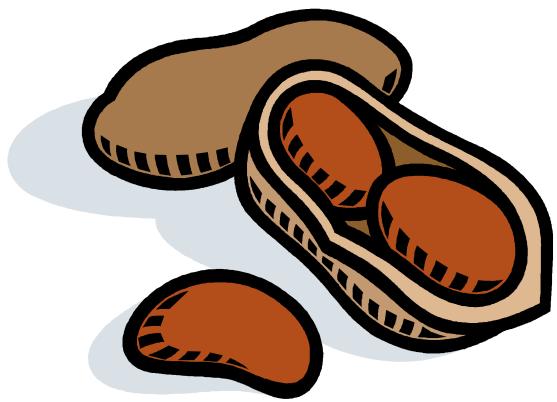
bordnagle

fjordnisse

fjordnawn

ordnett

jordnatter

Ekstraoppg. 8: Les n-ord med symbolet rdn (stum d mellom r og n).

1

Nord-Norge
nordnorsk
nordnorske
hardnakket
hardnakkethet
fjordnisse
fjordnavn
hardnøstet
å hardne
hardnet

2

Fjordnes
Nordnes
Nordneset
ordnett
jordnær
jordnøtt
jordnøtter
jordnøttolje
bordnagle
bordnisse

3

værhard natur
hard nagle
hard negl
hard nøtt
hard nudel
hard nål
hard nakke
hard natt
hard nyhet
hard neve

Marka er hardnet (blitt hard) av dyretråkk

Hardnøstet = nøstet hardt sammen

Hustadvika har værhard natur. Hør blåser det mye.

Frode Inge Helland, CC BY 3.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=5925064>. Bildet er lysnet.

STREK UNDER STUM BOKSTAV = MINUS LYD

Ekstraoppgave 10: Les ord med konsonantforbindelser.

1 -SK 1	2 -SK 2	3 -VN	4 -GD
fisk	viske ut	navn	jagd
fiske	busk	navnet	jagde
vask	busken	å navne	lagd
vaske	dusk	havn	lagde
eske	fusk	ravn	hugde
maske	fuske	havne	bygd
klask	luske	savn	bygda
klaske	tysk	savne	dugd
flaske	tysker	hevn	dugde
plask	belgisk	hevne	sugd
plaske	spansk	revne	sugde
flesk	gresk	favn	ei rugde
aske	Fauske	favne	bygd
veske	røske	stevne	hygde
bisk	smiske	livne til	tygde
naske	fisker	stivne	vågde
brusk	vasken	søvn	sigd
dask	eska	søvnen	tigde
daske	masken	nevne	knegde
pisk	flaska	nevner	bragd
bragden	asken	stavn	kort å med O hogde
rugde	tiske	stavn	S foran L = ſ sløvne
piske	søsken	disk	stum H hviske

